

Діагностика

АКТ
лісопатологічного обстеження та
оцінки санітарного стану насаджень

16.05.2025 року

м. Ніжин

Нами, головним мікробіологом – начальником відділу лісової фітопатології ДСЛП «Харківлісозахист» Воробей А. Д., ., провідним інженером лісового господарства філії «Північний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Примаком Я. О., лісничим Батуринського лісництва Прощенком О. А., лісничим Варвинського лісництва Пшеничним Р. А., лісничим Мринського лісництва Примаком Ю. О., лісничим Прилуцького лісництва Червонякою О. Ф. разом з лісовою охороною було проведено обстеження насаджень ботанічного заказника місцевого значення «Гамаліївщина», ботанічного заказника місцевого значення «Дашенки», ботанічного заказника місцевого значення «Галаганове», ботанічного заказника місцевого значення «Соколівське», ботанічного заказника місцевого значення «Лозки», ботанічного заказника місцевого значення «Німцево», ботанічного заказника місцевого значення «Клепали», ботанічного заказника місцевого значення «Діброва - 1» Ніжинського надлісництва філії «Північний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Чернігівської області з метою визначення та оцінки їх санітарного стану.

Загальна площа обстеження – **100,4 га.**

В результаті обстеження встановлено наступне:

Батуринське лісництво (6,4 га):

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2012 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
52	1	6,4	10СЗ+БП	90	0,7	1	29	38	450

В результаті проведення лісопатологічного обстеження даного насадження виявлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають внаслідок ураження хворобами та пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступень ураження та пошкодження слабкий, характер всихання дифузний та груповий. Стоячі та повалені дерева V – VI категорії стану відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно – деструктивного типу. Деревя у міжсередковому просторі (III – IV категорії стану) мають вкорочену біло - зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шести зубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами соснової губки, облямованого трутовика та ознаками ураження кореневою губкою та раком сірянкою. В насадженні присутні вивернуті з коренем дерева, дерева зі зламаними та дугоподібно зігнутими стовбурами, вершинами, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Варвинське лісництво (49,5 га):

Номер кварталу	Номер виділу	Номер підвиділу	Площа ділянки, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування						
				склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
19	10	-	3,7	6Д32КЛГ1ЯЗ1ОС	70	0,7	1	23	28	300
19	11	-	10,1	7ЛПД2ДЗ1КЛГ	80	0,7	1	27	32	330
42	2	-	7,9	9ДЗ1ЛПД+АКБ	75	0,7	2	22	28	255
111	2	-	4,3	6Д32КЛГ2ЛПД	80	0,7	2	23	28	280
114	3	-	2,2	6Д34ЛПД+КЛГ	85	0,7	2	24	28	300
114	6	-	3,4	6Д34ЛПД+ОС+ЯЗ	85	0,7	1	25	32	330

144	5	1	9,2	6ДЗ4ЛПД+КЛГ	140	0,7	2	27	48	290
145	15	-	8,7	7ДЗ3ЛПД	90	0,7	2	24	36	260

В результаті проведення обстеження даних ділянок, виявлено послаблення, відмирання та всихання дерев та їх груп в наслідок ураження комплексом інфекційних хвороб, ступінь ураження насаджень – слабкий та середній. Серед виявлених інфекційних хвороб найбільш розповсюджені несправжній дубовий трутовик, опеньок осінній халаровий некроз, сірчано – жовтий трутовик, звичайний трутовик, лускатий трутовик, інонотус щетиноволосий, вертицильозне в'янення, несправжній осиковий трутовик та печіночниця звичайною. Про, що свідчить наявність сухостою, дерев з некрозами, напливами, дуплами, плодові тіла на стовбурах, всихаючі та всохлі водяні пагони, скелетні гілки та верхівки дерев. При обстеженні виявлено пошкодження дерев (III - IV категорії стану) ксилофагами (короїди, лубоїди). В насадженні присутні дерева вивалені з коренем, зі зламаними стовбурами, вершинами, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі, дерева з численними ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (морозобоїни), що призводять до ураження дерев інфекційними хворобами та сприяють їх подальшому розповсюдженню.

Мринське лісництво (7,2 га):

Номер кварталу	Номер виділу	Площа пвиділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2012 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
56	21	0,7	5ДЗ4ОС1ЯЗ	57	0,7	1	19	22	260
57	23	1,2	3БПЗВЛЧ2ОС1ЛПД1ЯЗ+ДЗ	50	0,7	1	22	24	230
58	7	0,4	5ДЗ4ЯЗ1КЛГ+БРС	80	0,6	1	26	36	250
225	11	1,3	4ЯЗ4ОС1БП1КЛГ+ЛПД	65	0,7	1	25	28	310
225	17	1,8	5ДЗ2ЯЗ2КЛГ1ЛПД	120	0,5	3	24	36	200
225	19	1,8	3ДЗ3ОС2ЯЗ1ЛПД1КЛГ	80	0,7	1А	29	32	340

Під час лісопатологічного обстеження даних ділянок встановлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають в наслідок ураження комплексом інфекційних хвороб та пошкодження стовбуровими шкідниками, ступінь ураження та пошкодження – слабкий та середній, характер розповсюдження дифузний та груповий. Виявлено характерні ознаки розповсюдження таких хвороб: халаровий некроз, бактеріальний рак ясена, несправжній дубовий трутовик, несправжній осиковий трутовик, опеньок осінній, печіночниця звичайна, щетиноволосий трутовик, сірчано – жовтий трутовик, трутовик звичайний та вертицильозне в'янення. Про, що свідчить наявність стовбурових та комлевих гнилей, сухостою, плодові тіла на стовбурах, всихаючі та всохлі водяні пагони, скелетні гілки, верхівки дерев. Ослаблені дерева (III - IV категорії стану) мають ознаки ураження стовбуровими шкідниками. В насадженнях присутні дерева зі зламаними стовбурами, вершинами, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Прилуцьке лісництво (37,3 га):

Номер кварталу	Номер виділу	Номер підвиділу	Площа підвиділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2012 року						
				склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
11	1	1	14,3	5ЯЗ2ЛПД1ДЗ1ГЗ1КЛГ	90	0,65	1	28	40	300
8	4		23,0	5ЯЗ3ЛПД1ДЗ1ГЗ+КЛГ	95	0,65	1	29	36	300

В результаті лісопатологічного обстеження даних ділянок встановлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають в наслідок ураження комплексом інфекційних хвороб, ступінь ураження та пошкодження – слабкий та середній, характер розповсюдження дифузний та груповий. Виявлено характерні ознаки розповсюдження таких хвороб: халаровий некроз, бактеріальний рак ясена, несправжній дубовий трутовик, опеньок осінній,

печіночниця звичайна, сірчано – жовтий трутовик, трутовик звичайний, та вертицильозне в'янення. Про, що свідчить наявність стовбурових та комлевих гнилей, сухостою, плодів тіла на стовбурах, всихаючі та всохлі водяні пагони, скелетні гілки, верхівки дерев. Ослаблені дерева (III - IV категорії стану) мають ознаки ураження стовбуровими шкідниками. В насадженнях присутні дерева зі зламаними стовбурами, вершинами, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

В обстеженому насадженні виявлено ураження інфекційними хворобами, пошкодження стовбуровими шкідниками, що негативно впливає на їх загальний санітарний стан, який на час обстеження можна характеризувати як незадовільний та збільшує можливість подальшого розповсюдження наявних хвороб та шкідників. Враховуючи біологічні особливості та ступінь розвитку, виявлених у вище перелічених насадженнях інфекційних хвороб, стовбурових шкідників рекомендовано керуватись «Санітарними правилами в лісах України», у 2025 році, провести даному насадженні заходи з поліпшення санітарного стану лісів, а саме вибіркові санітарні рубки (на загальній площі **100,4 га**), з вилученням з деревостанів небезпечних, сухостійних дерев, дерев уражених стовбуровими та комлевими гнилями, відмираючих та дуже ослаблених дерев з ознаками пошкодження стовбуровими шкідниками. Адже зменшити наслідки стихійних явищ, розвиток даних інфекційних хвороб та стовбурових шкідників, попередити їх подальше розповсюдження та розмноження можливо тільки при своєчасному та обґрунтованому застосуванні комплексу заходів з поліпшення санітарного стану лісів.

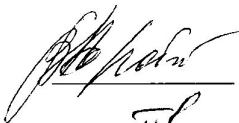
Акт складено в 3 – х примірниках:

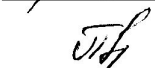
1 – ДСЛП «Харківлісозахист».

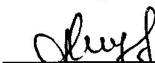
2 – Філія «Північний лісовий офіс» ДП «Ліси України».

3 – Північне міжрегіональне управління
лісового та мисливського господарства

Підписи:

 А. Д. Воробей

 Я. О. Примаєк

 О. А. Проценко

 Р. А. Пшеничний

 Ю. О. Примаєк

 О. Ф. Червоняк